

ФОРЕКС ПАЗАРЪТ

В книгата „Приложен форекс“^{**} отделих достатъчно внимание на валутния пазар, но тук ще се наложи да доразработя темата, за да се изяснят по-лесно някои основни моменти в моята стратегия. Основното, което трябва да се знае, е, че огромната част от пазарните участници (вероятно около 90%) търгуват единствено с цел печалба, т.е. спекулират. Тях ги интересува единствено да купят по-евтино, отколкото ще продадат, като последователността на тези действия не е от толкова голямо значение. Освен това немалка част от трейдърите не работят за себе си, а са дилъри в банка или управляват парите на някой фонд примерно, т.е. търгуват с парите на другите. За тях е важно да изпълнят планираните показатели и да си получат заплатата и бонуса. Има ли тренд, накъде е той, отговаря ли на фундаменталните или техническите фактори – за тях няма АБСОЛЮТНО НИКАКВО значение (справка ноември 2006 г.). Единственото, което е важно, е цената да се движи нанякъде, възможно най-лесно и още по-добре с достатъчно голямо ускорение. Причини, с които да се обясни движението впоследствие, винаги могат да се намерят. Фундаменталният и техническият анализ дават достатъчно добри възможности за тази цел.

Търговията на финансовите пазари е игра с нулева сума (ако пренебрегнем спреда), което означава, че за да спечели някой, друг трябва да загуби. Няма начин как всички да печелят едновременно, като ползват най-добрата стратегия или метод за търгуване. Именно това е основната причина да няма най-добра стратегия за търгуване. В крайна сметка информираният трейдър взема парите на неинформирания. Единствените пазарни участници, които могат да се явят нещо като спонсори, са централните банки с техните интервенции и международните компании, които обменят валути, за да покрият текущи плащания, но отделените за целта средства определено не са достатъчни. Всички други, както казах, са на валутния пазар, за да правят пари от пари.

Точно поради тази характеристика на валутния пазар е добре да се разбере, че това не е картинна галерия и графиките съдържат огромно количество информация, и помагат много, но не са ръководещият фактор.

^{*} *Минев, Св. Приложен форекс. С. 2010.*

Технологиите са достатъчно развити, за да имаме достъп до всякакъв вид информация и имаме добър избор как точно да я използваме и на какъв етап да се включим в информационния поток.

Ще се опитам да развия малко по-добре темата за информацията. Последователността е горе-долу следната: Първо има едни пари, които ще бъдат управлявани или просто обменяни чрез валутния пазар. На този пазар парите се включат чрез ордери, които обаче ние виждаме, когато те са вече станали котировки. На първия етап информация имат само отделните пазарни участници, а на втория се включват и банковите дилъри. Ние получаваме информацията чак в третата фаза, като виждаме котировките на платформата за търгуване. След това на база на същите тези котировки започва да се формират графики с най-различни времеви интервали, като се започне от тикова и се стигне до годишна. Първи научават какво се случва на пазара тези, които следят по-малките графики, но за сметка на това при тях има и повечко фалшиви сигнали.

След като имаме графиките с техните барове или кендъли, можем да получим допълнителна информация от конфигурациите, които те образуват, като те могат да бъдат от един-два или от няколко периода. За да стане това обаче, трябва да измине още време. На база на цените, предимно на тези на затваряне, се изчисляват и различните технически индикатори, но за да получим информация от тях, също трябва да измине време. Разбира се, има и изпреварващи сигнали, но е добре те да бъдат потвърдени по някакъв начин. В тази група може да включим и всякакви други методи за анализ като вълни на Елиът, корекции на Фибоначи и т.н. Разбира се, може да се спори по въпроса всеки метод за анализ на графиката доколко е изпреварващ и доколко е изоставащ, но истината е, че за да го приложим, трябва да имаме формирани поне няколко периода, които след това да използваме.

Последователността, която описах, е само схематична и търпи критики, но са важни основните принципи. Истината е, че колкото по-рано се включим в информационния поток, толкова по-голямо предимство имаме пред останалите пазарни участници. За съжаление едва ли някой ще ни каже какви намерения имат трейдърите на голям правителствен фонд от Китай или поне какво е виждането им за пазара. Също така, дори да има огромно желание, примерно дилър от Дойче банк – Лондон, първо ще изпълни ордера на голям клиент и дори после да ни уведоми за това, вече ще е безпощадно късно. Все пак всеки трейдър трябва да си избере някакъв метод за анализ, на база на който ще се откриват позиции, който ще му позволи да се включи навреме в ценовото движение, но и, разбира се, без да обръща трейдинга в елементарно залагане на вероятности. Добре е, освен да очакваме движението, и да имаме някакви индикации, че то наистина ще се случи.

ОРДЕРИТЕ

Има едно интересно изследване на екип от Банката за международни разплащания (Bank for International Settlements) от март 2013 г., заглавието на което е „Информационни потоци в тъмни пазари: дисекция на потребителските валутни сделки“ (BIS Working Papers № 405: Information Flows in Dark Markets: Dissecting Customer Currency Trades, Lukas Menkhö, Lucio Sarno, Maik Schmeling, Andreas Schrimp). Авторите установяват, че „потоците от ордери съдържат много информация за бъдещото движение на валутните курсове и предоставят значима икономическа стойност на малко на брой големи дилъри, които имат достъп до информацията за тях. Освен това различните групи от клиенти систематично прехвърлят риска помежду си и се различават значително в способността си да прогнозира (движението на валутните двойки) стила на търгуване и рисковата си експозиция.“

Проучването установява, че пазарните участници „се различават значително в своите стратегии за търгуване и нужди от хеджиране. Мениджърите на активи (инвестиционните фондове) например предпочитат да следват тренда, докато индивидуалните инвеститори по-скоро предпочитат да „контрят“. Хедж фондовете не попадат в нито една от тези две категории. Освен това потоците от различните сегменти крайни потребители са с отрицателна корелация в дългосрочен план.“ Действията на мениджърите на големите фондове най-качествено прогнозира движенията на валутните двойки и са базирани на фундаментални фактори. Допълнителната възвръщаемост на портфейл, който е базиран на потоците от ордери, е 10%, а тъй като валутният пазар не е анонимен за дилърите на големите банки, тази допълнителна възвръщаемост може да достигне и 15%, ако се следват правилните участници. Резултатите от това изследване едва ли са толкова изненадващи. При положение че валутният пазар е размяната на пари на различни държави, които са под формата на ордери, напълно логично е този, който първи има информация за ордерите, да има и предимство пред другите. Освен това е нормално и големите фондове, които имат съответни и огромни финансови, технологични и човешки ресурси, да са по-добри в търгуването от останалите пазарни участници.

Това са фактите и няма как да ги променим. Единственото, което можем да направим като индивидуални трейдъри, е да се опитаме да избегнем максимално грешките на индивидуалните трейдъри (повторението не е случайно) и да се възползваме, доколкото можем, разбира се, от действията на фондовете. Искам да уточня, че е много опасно да се правим изцяло на фондове и трябва да

знаем много добре къде е границата. *Трябва да търгуваме като индивидуални трейдъри, но да се ползваме, доколкото се може, и от инструментариума на големите пазарни участници.* Например няма смисъл да се опитваме да „хванем“ движение от 2 или 3 фигури, което е започнато от някой хедж фонд. Няма лошо обаче да изчакваме корекциите на движението и да се включваме при тях за по 10-20-30 пипа, или колкото издържим. Фондовете, за да започнат движение, правят финтове (лъжливи движения) и не защото искат да се покажат колко са интересни и големи или за да направят номер на някого. Отново ще подчертая, че тяхната основна задача е да правят пари и те се стремят само към това. Сумите, с които оперират обаче, са огромни и това ги принуждава да правят гореспоменатите финтове, за да си осигурят ликвидност. На този въпрос ще се спра по-подробно, но малко по-късно.

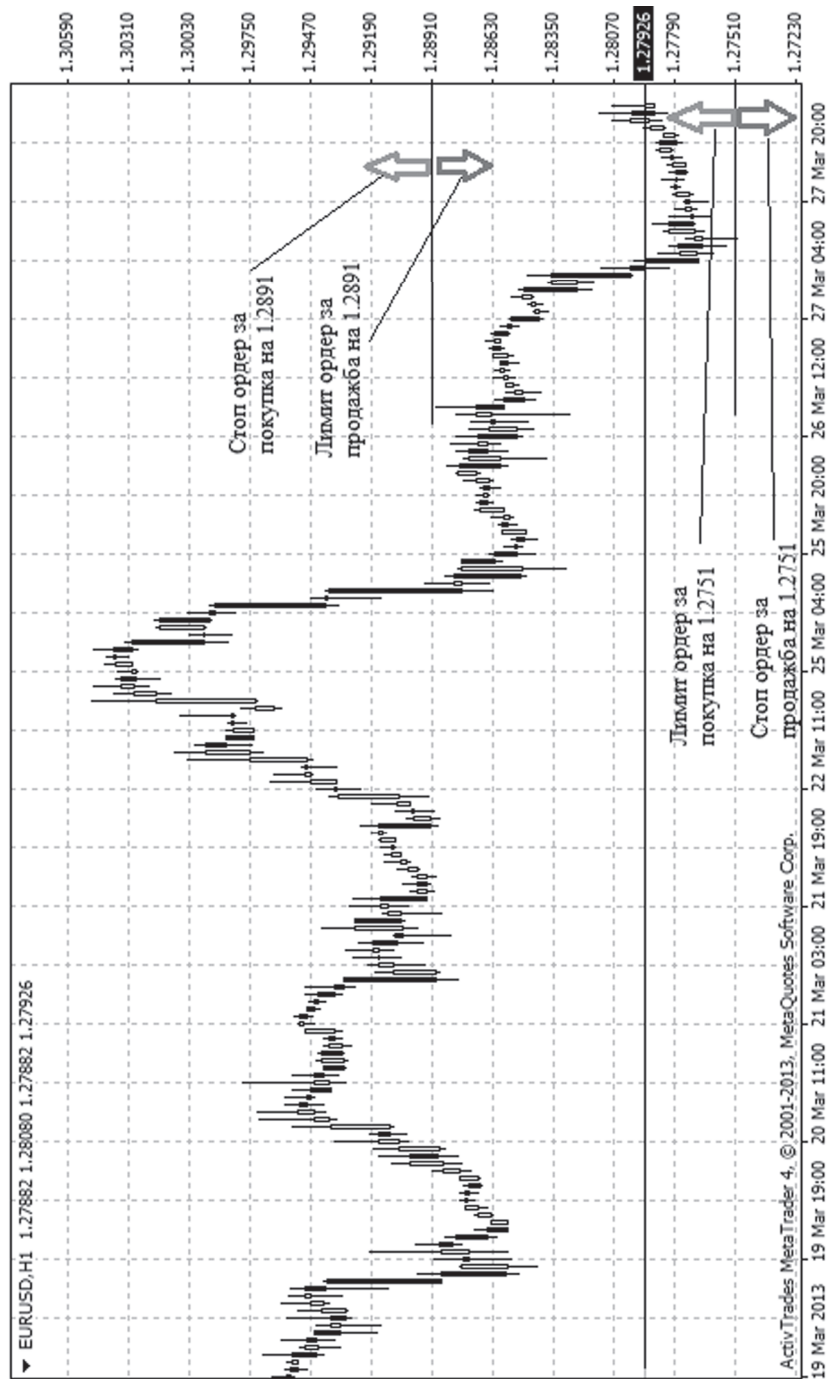
В „Приложен форекс“ разгледах видовете ордери, но ще го направя отново и тук, защото това е много важен въпрос и е добре да се следва някаква логика на изложението. Имаме два вида ордери – пазарни и чакащи. Пазарните се изпълняват моментално по най-добрата цена на разположение в момента. Чакащите се изпълняват, когато бъде изпълнено определено условие, като най-често това е достигане на определено ценово равнище. Най-популярните отложени поръчки са стоп и лимит ордерите. Стоп ордерите стават пазарни, когато бъде достигната зададената цена, и след това се изпълняват като такива, т.е. по най-добрата котировка към момента. Лимитираните ордери също се активират при достигане на зададената цена, но разликата при тях е, че цената на изпълнение не трябва да е по-лоша от зададената. При лимитиран ордер за покупка цената на изпълнение трябва да е равна или по-висока спрямо тази на ордера.

Характеристиките на двата вида отложени поръчки определят и случаите, в които те се използват. Пробиви се търгуват със стоп ордери, а връщане от ниво – с лимит ордери. Освен това може да направим следната схема на приложение:

- дълга позиция от ниво под текущата пазарна котировка – лимит ордер за покупка (Buy Limit Order);
- дълга позиция от ниво над текущата пазарна котировка – стоп ордер за покупка (Buy Stop Order);
- къса позиция от ниво под текущата пазарна котировка – стоп ордер за продажба (Sell Stop Order);
- къса позиция от ниво над текущата пазарна котировка – лимит ордер за продажба (Limit Sell Order).

Графика 1

Видове ордери на валутния пазар

Източник: MetaQuotes Software Corp.

На графика 1 се вижда как може да се поставят четирите основни вида отложени ордери спрямо текущата пазарна цена. *Най-важното, което трябва да се запомни за тях, е, че с лимит ордери откриваме позицията при връщане от дадено ниво, докато със стоп ордери очакваме пробив на нивото.*

ЛИКВИДНОСТТА И ЦЕЛЕНЕТО НА СТОПОВЕ

Сега искам да разгледам една много важна тема, която си остава загадка за повечето индивидуални трейдъри, тъй като те никога не са се сблъскали с нея, а и няма как да им се наложи. Това обаче е много важен момент и ако го познаваме добре, можем поне да извлечем ценна информация, а и защо не да го използваме в системата си за търгуване. Вероятно на всеки се е случвало да отвори позиция и да постави стоп близо до ниво на подкрепа или съпротива. Това е нормалната практика. Много неприятно усещане се получава обаче, когато пазарът тръгне срещу позицията, удари стопа и след това върне в „правилната“ посока. Според трейдърския фолклор причина за такива изпълнения са лоши брокери, които нарочно удрят стоповете на клиентите си, или лоши фондове, които искат да вземат парите на другите. Първият случай не е напълно невъзможен, но се случва все по-рядко, тъй като естественият подбор елиминира некоректните пазарни посредници. Вторият вариант е много близо до истината, но мотивацията на дилърите на фондовете не е толкова да откраднат пари от другите. Те имат един много голям проблем, за който, както казах, индивидуалните трейдъри дори не се досещат. Големите фондове и банки търгуват на истинския пазар и си нямат брокер, който им осигурява ликвидност. Всяка сделка се извършва абсолютно реално, с доставка на двете валути, което означава, че ако някой иска да продаде или купи определена сума, той реално трябва да я има или да осигури необходимите средства от другата валута. Освен това трябва да се намери и отсрещна страна по сделката със съответната ликвидност. Валутният пазар е огромен, но това не става толкова лесно, особено за големи суми, с каквито търгуват някои фондове.

Освен самото намиране на ликвидност има и друг проблем. Тези средства ги има постоянно на пазара, но те са на различни ценови нива. Ако фондът открие позицията си само с един ордер, той ще бъде изпълнен, но ще се получи голям слипидж, т.е. разлика между очакваната цена на сделката и реално получената. Докато се изпълнява самата сделка, и други пазарни участници може да усетят какво става и да се включат. Това допълнително